

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003530

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №73 від 15.03.2023 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полич Валерія Павлівна

2. VALERIIA P. POLYCH

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 293

Назва наукової спеціальності: Міжнародне право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародне право

Дата захисту: 27-02-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 812

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.87.01

Тема дисертації:

1. Правові засади боротьби зі зміною клімату в праві Європейського Союзу.
2. . Legal framework for combatting climate change in the European Union Law.

Реферат:

1. Дисертаційна робота є першим у вітчизняній науці міжнародного права дослідженням, яке присвячене комплексному розкриттю теоретичних і практичних питань правового регулювання боротьби зі зміною клімату у праві Європейського Союзу, дослідженню зародження та еволюції нормативного забезпечення розв'язання проблеми зміни клімату на універсальному рівні та в межах ЄС, а також впливу кліматичної політики Європейського Союзу на удосконалення національного законодавства України у відповідній сфері. У роботі з'ясовано, що розвиток міжнародно-правового співробітництва у сфері зміни клімату на універсальному рівні в силу специфіки проблеми став наслідком зусиль, що докладалися науковцями різних країн, які проводили різноманітні дослідження у кліматичній сфері. Саме досягнення науки та занепокоєння доказами згубного впливу на навколишнє середовище результатів людської діяльності спонукали уряди держав до співпраці. Поступово проблема парникових газів та парникового ефекту як небезпечних для

клімату, а зрештою і для всієї екосистеми, починає займати провідне місце серед загальних проблем охорони навколишнього середовища. Встановлено, що прийняття 09.05.1992 р. першого юридично обов'язкового документу, безпосередньо спрямованого на боротьбу зі зміною клімату – Рамкової конвенції про зміну клімату – стало правовою основою для прийняття державами на найвищому рівні конкретних дій спрямованих на протидію подальшій зміні клімату та зобов'язало їх діяти в інтересах безпеки людини навіть в умовах, коли ступінь наукової невизначеності залишався дуже високим. Акцентовано увагу на тому, що рамковий характер цієї Конвенції закладає основи співробітництва із кліматичної проблематики, а сам документ визначає основні напрямки та кінцеві цілі, досягнення та реалізація яких покладаються на країни, які самостійно обирають засоби для виконання зобов'язань за договором. Одночасно рамковий характер документу визначив нормативні засади для впровадження міжнародного режиму співробітництва у боротьбі зі зміною клімату, у межах якого постійно відбувається розширення та змістовного наповнення зобов'язань держав. Встановлено, що ухвалення 11.12.1997 р. Кіотського протоколу «підносить» міжнародне співробітництво у сфері боротьби зі зміною клімату на новий рівень, який характеризується визначенням конкретних заходів та термінів, у які сторони зобов'язуються досягнути поставлені цілі. Також підкреслюється, що Протокол значний тягар відповідальності за виконання його положень покладає на розвинуті країни на основі принципу справедливості, оскільки саме ці країни мають найвищі, як правило, рівні викидів парникових газів в атмосферу. Натомість менш економічно розвиненим країнам (країнам, що розвиваються, малим острівним країнам) надається підтримка у досягненні цілей, зазначених у Протоколі з боку розвинених країн. З'ясовано, що Паризька кліматична угода 2015 р. не лише закріплює поворот до нової низьковуглецевої моделі економічного розвитку на основі поступової відмови від традиційних технологій видобутку, переробки та використання викопних ресурсів (насамперед вуглеводнів), а й визначає обов'язковість поступового скорочення шкідливих викидів в атмосферу для усіх держави, незалежно від ступеня їхнього економічного розвитку. Це сприяє посиленню взаємодії держав у сфері боротьби зі зміною клімату на глобальному рівні. При цьому Європейський Союз разом із державами-членами виступає лідером у процесі імплементації кліматичних зобов'язань, що закріплені на рівні універсальних договорів. У свою чергу, імплементація зобов'язань за універсальними міжнародними договорами, укладеними ЄС і державами-членами відбувається одночасно на двох рівнях – наднаціональному та національному, що у свою чергу зумовлює ретельність вибору засобів виконання цих зобов'язань на основі застосування принципів субсидіарності і пропорційності. Встановлено, що особливістю правової регламентації співробітництва держав у боротьбі зі зміною клімату є поєднання різних методів правового регулювання, як традиційних (укладення міжнародних договорів та формування звичаєвих норм, що виступають, як правило у формі принципів), так і м'яких (за допомогою резолюцій/рішень міжнародних організацій). На основі аналізу джерел первинного і вторинного права ЄС, а також практики функціонування його інституційного механізму, доведено факт формування кліматичного режиму ЄС, який є частиною глобального кліматичного режиму, що ґрунтується на засадах Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату 1992 р. Одночасно специфічною рисою цього режиму є наявність механізмів, які забезпечують ефективну реалізацію норм права у сфері зміни клімату на національному (локальному, регіональному, субрегіональному), міжнародному та власне наднаціональному рівнях.

2. The thesis is the first scientific work within the Ukrainian school of international law, which is dedicated to the comprehensive disclosure of theoretical and practical issues of legal regulation of the fight against climate change in the Law of the European Union, to the study of the origin and evolution of the regulatory support for solving the problem of climate change at the universal level and within the EU, as well as the influence of the climate policy of the European Union on the improvement of the national legislation of Ukraine in the relevant field. It is argued, that the development of international legal cooperation in the field of climate change at the universal level due to the specifics of the problem was the result of the efforts made by scientists from different countries who conducted various researches in the climate field. It was the achievements of science and concern over the evidence of the harmful effects of human activities on the environment that prompted the governments of the states to cooperate. Gradually, the problem of greenhouse gases and the greenhouse effect as dangerous for the

climate, and eventually for the entire ecosystem, begins to occupy a leading place among the general problems of environmental protection. It was established that the adoption of the first legally binding document directly aimed at combating climate change on May 9, 1992 – the Framework Convention on Climate Change – became the legal basis for the adoption by states at the highest level of specific actions aimed at combating further climate change and obligations they were compelled to act in the interests of human security even in conditions where the degree of scientific uncertainty remained very high. Attention is focused on the fact that the framework nature of this Convention lays the foundations for cooperation on climate issues, and the document itself defines the main directions and final goals, the achievement and implementation of which depend on the countries that independently choose the means to fulfill their obligations under the agreement. At the same time, the framework nature of the document determined the normative basis for the implementation of the international regime of cooperation in the fight against climate change, within which there is a constant expansion and meaningful filling of the obligations of states. It was established that the adoption of the Kyoto Protocol on 11.12.1997 «elevates» international cooperation in the field of combating climate change to a new level, which is characterized by the definition of specific measures and terms by which the parties undertake to achieve the set goals. It is also emphasized that the Protocol places a significant burden of responsibility for the implementation of its provisions on developed countries based on the principle of justice, since these countries have the highest, as a rule, levels of greenhouse gas emissions into the atmosphere. Instead, less economically developed countries (developing countries, small island countries) are given support in achieving the goals specified in the Protocol by developed countries. It was found that the Paris climate agreement 2015 not only secures a turn to a new low-carbon model of economic development based on the gradual abandonment of traditional technologies of extraction, processing and use of fossil resources (primarily hydrocarbons), but also determines the obligation to gradually reduce harmful emissions into the atmosphere for all states, regardless of the degree of their economic development. This contributes to strengthening the cooperation of states in the field of combating climate change at the global level. At the same time, the European Union, together with its member states, is a leader in the process of implementing climate obligations established at the level of universal treaties. In turn, the implementation of obligations under universal international treaties concluded by the EU and member states takes place simultaneously at two levels – supranational and national, which in turn requires careful selection of the means of fulfilling these obligations based on the application of the principles of subsidiarity and proportionality. It has been established that a feature of the legal regulation of cooperation between states in the fight against climate change is a combination of different methods of legal regulation, both traditional (conclusion of international treaties and the formation of customary norms, usually in the form of principles), and soft (with the help of resolutions /decisions of international organizations). Based on the analysis of the sources of primary and secondary law of the EU, as well as the practice of functioning of its institutional mechanism, it was concluded that the formation of the climate regime of the EU, which is part of the global climate regime based on the principles of the UN Framework Convention on Climate Change of 1992.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Polych V. P. Environmental security in the international security system: definition problems. Problems of Legality, 2020. Vol. 151, p. 180–196.

- 2. Полич В. Співробітництво України та Європейського Союзу з питань боротьби зі зміною клімату. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. Vol. 5. С. 119–123.
- 3. Полич В.П. Екологічна безпека як міжнародно-правова категорія. *Право та інновації*. 2021. № 4(36). С. 50–57.
- 4. Polych V. P. Legal foundations of cooperation between Ukraine and the European Union in combating climate change: to the formulation of the problem. *Державне будівництво та місцеве самоврядування* : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. Харків : Право, 2022. Вип. 43. С. 380–392.
- 5. Полич В. П. Екологічні права людини і їх роль у розвитку міжнародного екологічного права. Сучасні глобалізаційні виклики і міжнародне право: зб. наук. статей за матеріалами IV Харків. міжнар.-правових читань, присвячених пам'яті професорів М. В. Яновського і В. С. Семенова, (м. Харків, 15 листоп. 2018 р.) / редкол.: А. П. Гетьман, І. В. Яковюк, О. Я. Трагнюк. Харків, 2018. С. 31–35.
- 6. Полич В. П. Конституціоналізація права на здорове навколишнє середовище як тенденція у розвитку міжнародного екологічного права в XXI столітті. *Україна і Європейський союз: шлях до сталого розвитку*: зб. наук. статей за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф. з європейського права (м. Харків, 19 листоп. 2020 р.) / редкол.: А. П. Гетьман, І. В. Яковюк та ін. Харків, 2020. С. 29–32.
- 7. Полич В. Європейська екологічна агенція в механізмі забезпечення екологічної безпеки ЄС. Адаптація правової системи України до права Європейського Союзу: теоретичні та практичні аспекти: збір. тез та наук. повідомлень VI всеукр. за міжнар. участю наук.-практ. конф. (м. Полтава, 17 листоп. 2021 р.). Полтава, 2021. С. 49–51.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000954;0121U109548

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комарова Тетяна В'ячеславівна

2. Tetiana V. Komarova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ладиченко Віктор Валерійович
2. VIKTOR V. LADYCHENKO

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7823-7572

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смирнова Ксенія Володимирівна
2. Kseniia V. Smyrnova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2768-7642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковюк Іван Васильович
2. IVAN V. YAKOVIUK

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2768-7642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трагнюк Олеся Янівна

2. Olesia Y. Tragniuk

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4505-8105

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Щокін Юрій Вадимович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Щокін Юрій Вадимович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна